

Slovo k 29. neděli v mezidobí Mt 22, 15 - 21

Ježíš žil v době a situaci politicky velmi složité.

Národ se dělil na 3 skupiny:

Zélóty - radikály, kteří stáli v naprosté opozici vůči římské vládě, shromažďovali se na poušti, daně neplatili, občas podněcovali nějaké vzbouření lidu a Římané je krutě trestali.

Farizeové byli stejně tak vnitřně přesvědčeni o nespravedlnosti římské vlády, daně však poctivě platili, aby měli pokoj.

Třetí skupinou byli herodovci, židé, kteří plně kolaborovali s římskou vládou, všemožně ji podporovali a podlézali Římanům, aby z toho měli užitek.

Zástupci těchto dvou skupin - učedníci farizeů a herodovci přišli za Ježíšem s otázkou o dani.

Vyslovit se kladně k některému názoru znamenalo buď ztratit víru zbožného lidu, nebo se dostat do sporu s římskou mocí.

Lstivé bylo i to, že farizeové nepřišli sami, ale poslali své učedníky - tedy mladé lidi, kteří měli budít dojem, že jim jde upřímně o správnou orientaci v dané situaci. A začali velkou pochvalou: „Mistře, víme, že jsi pravdomluvný a učíš cestě k Bohu podle pravdy. Nedbáš lidských ohledů.“ Tak lehce by se mohl člověk nechat zmást zdáním upřímnosti. Je zde vidět, kolik měl Ježíš správné obezřetnosti. Je to příklad varující před naivitou a před nerozumnou horlivostí.

Ježíš byl o krok dál ne jen tou šalomounskou odpovědí: „Dávejte co je císařovo císaři ...“, ale už když jim řekl: „Ukažte mi peněz daně.“ Vytáhli římský peněz s obrazem císaře. Židovské předpisy kvůli nebezpečí modloslužby zakazovaly užívat kdekoli obrazy lidí, zbožný žid tedy takový peněz neměl u sebe mít. Takové peníze se nesměly dávat do chrámové pokladny, proto existovala ještě zároveň i měna židovská a u chrámu byli potřební penězoměnci. Císařské peníze však byly zlaté a židovské jen měděné, protože se běžně císařským dávala přednost. Ježíš takovýto peněz u sebe neměl a asi ani nikdo z jeho doprovodu. Farizeové tím samým už měli být zahanbeni. Proto mohl klidně říci jinými slovy: „Císařských peněz máte plné kapsy, využíváte všech výhod římské vlády, musíte tedy platit. To není otázka náboženská nebo mravní, to je samozřejmost. O tom není třeba víc mluvit.“

Ježíš se sám patrně všech římských výhod zřikal, ale dbal na to, aby se s nimi zbytečně nedostal do sporu. Soudní výrok Pilátův nad Ježíšem zněl: „Já na něm nenalézám viny“. Jeho odsouzení představiteli národa bylo jen z důvodů náboženských.

Důležité je pokračování Ježíšovy odpovědi: „Co je Božího dávejte Bohu.“

Neexistuje dvojí svět - císařův a Boží. I císař je součástí Božího světa. Nesoulad vzniká jen tehdy, když si císař osobuje Boží práva. Protože všechno je Boží, lze sloužit Bohu i skrze lidi, i skrze starostlivost o Boží stvoření. Život v každém povolání má být cestou ke svatosti.

V knize Planina ticha od S. Vodičky se popisuje příběh člověka, který v nouzi za války šel z hladu tajně lovit ryby. Jak seděl na balvanu, najednou vidí po vodě plout krásný kus masa, za ním další, nevěřil svým očím. Podařilo se mu kus vytáhnout, důkladně ho prohlížel, opravdu krásné čerstvé maso. Napadalo ho, asi bude otrávené, přece by v této situaci někdo jen tak nehodil takové maso do řeky. Hodil ho tedy zpět do vody a dál marně čekal na rybu, až večer odešel s prázdnou. Za dva dny se dozvěděl, že do mlýna přišla nenadálá kontrola a mlynář v bezradnosti vysypal maso, které právě na černo měli, pod turbínu. Kniha to uzavírá slovy. Důvěřoval hlubinám vod, kde stejně nic nechytí a nedůvěřoval hladině, kde nechal jisté odplout.

Může-li se to přirovnat k životu - Bůh posílá spoustu příležitostí, které plynou kolem nás, a lehce se jich můžeme chytit a udělat tak něco pro Boha. Koronavirová situace je příležitostí sloužit Bohu skrze ohleduplnost a pozornost k lidem, být to na první pohled vypadalo jen jako poslušnost „císaři“. Čeká-li člověk až na něco velikého, co snad jednou vyplyne z duchovních hlubin, může zatím to všechno tak lehce uchopitelné ztráct.

J. Bartoš